Landstingets vision

År 2020 har
Västerbotten
världens bästa
hälsa
och världens
friskaste
befolkning

UMEÅ UNIVERSITET

VÄRLDENS BÄSTA Hälsa 2020

Västerbotten fick 1982 ett tufft besked från forskarvärlden:

”Ni dör mest i Sverige i hjärtinfarkter och slaganfall!”

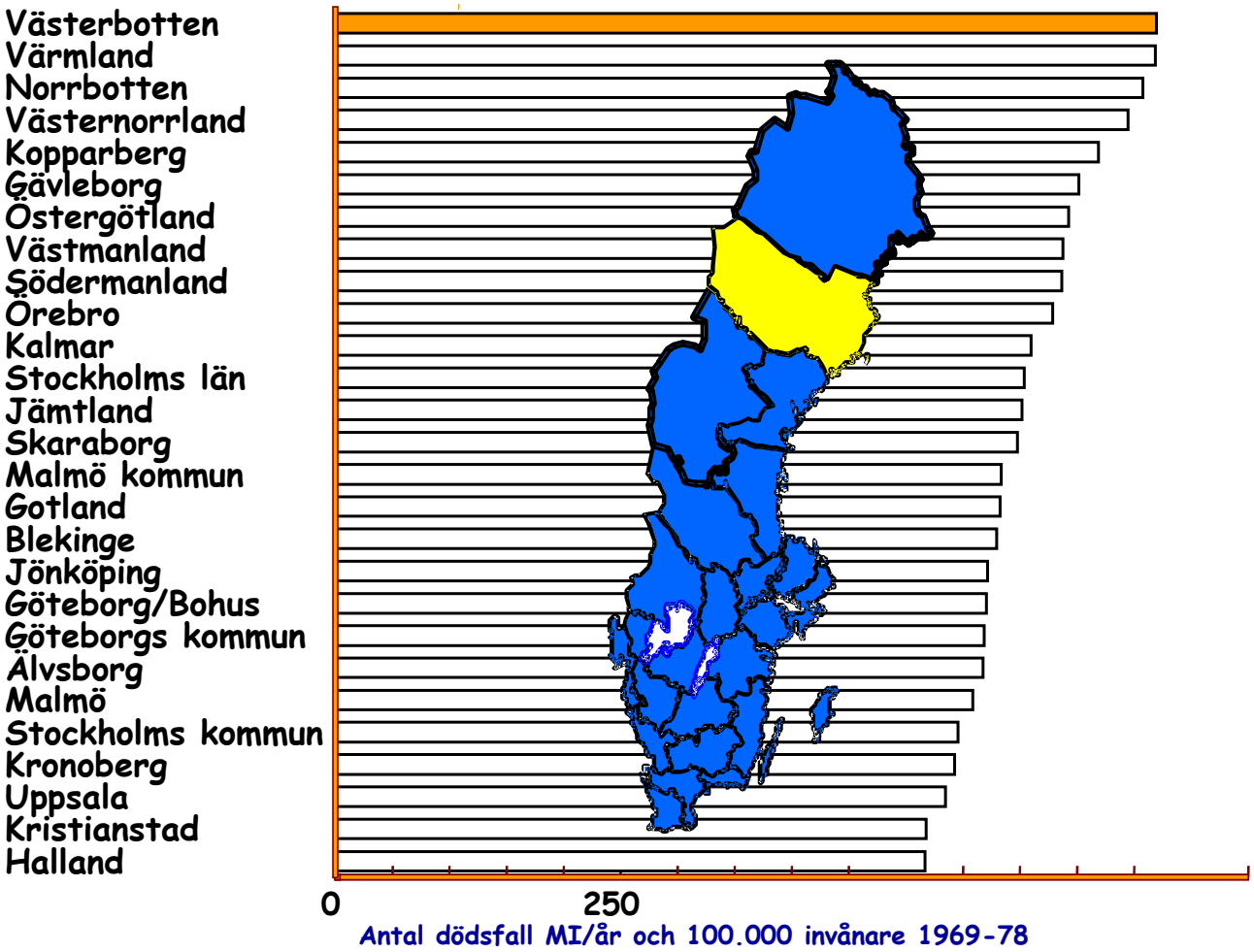

UMEÅ UNIVERSITET

L Weinehall/M Norberg 100917

VÄRLDENS BÄSTA Hälsa 2020

Aktörer i Norsjö-interventionen

- Vårdcentralen
- Kommunala verksamheter
- Media
- Folkbildning
- Föreningsliv
- Arbetsplatser
- Livsmedelshandeln

Processen

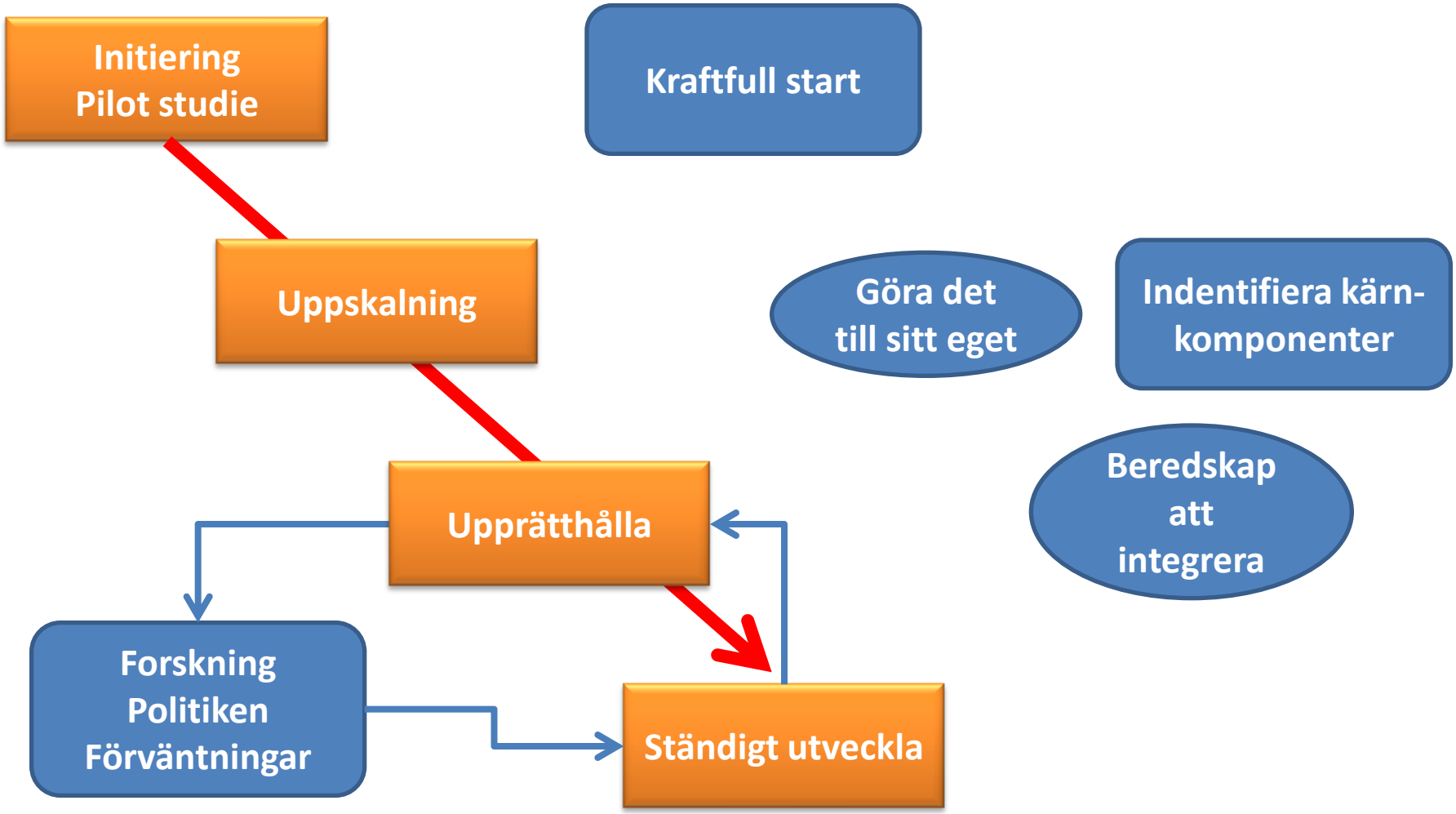
Initiering
Pilot studie
Kraftfull start
Uppskalning
Göra det
till sitt eget
Indentifiera kärn-
komponenter
Beredskap
att
integrera
Upprätthålla
Forskning
Politiken
Förväntningar
Ständigt utveckla

Befolkningsinriktat hälsoarbete

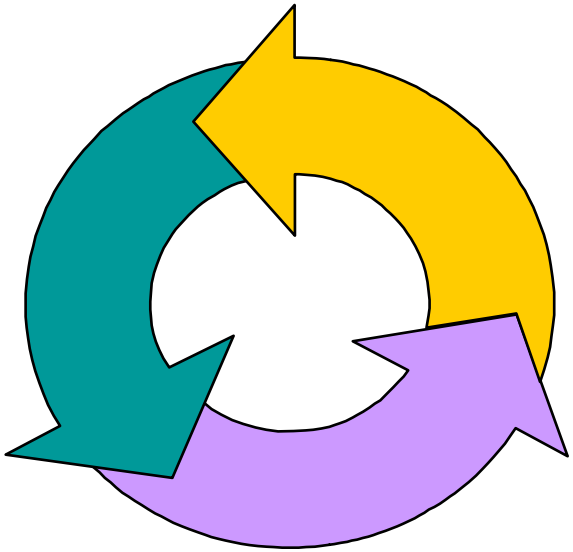

Individinriktad prevention
Till alla

UMEÅ UNIVERSITET

Den preventiva paradoxen

Antal individer med hjärtinfarkt (staplar)

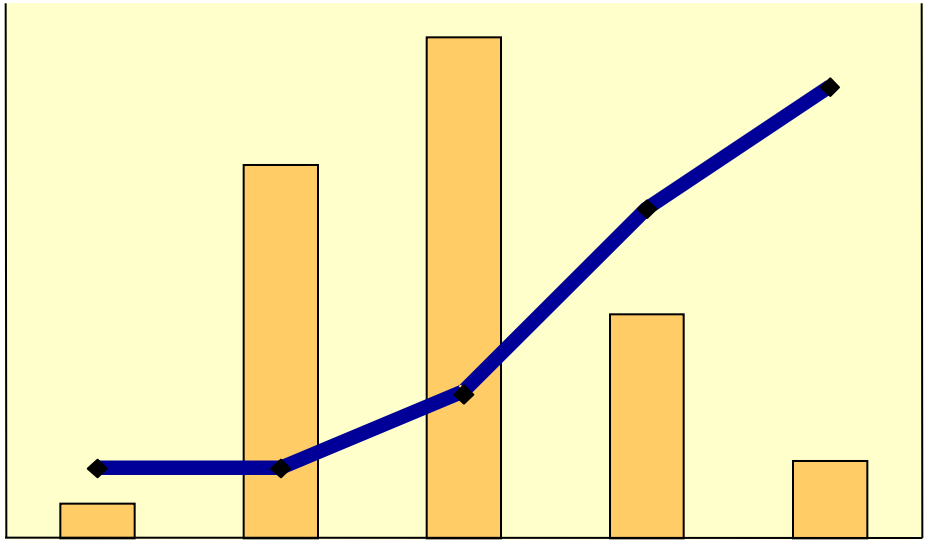

Risk att drabbas av hjärtinfarkt (linje)

Kolesterolvärde

Lågt

Högt

Masstrategi+högriskstrategi (A+B)

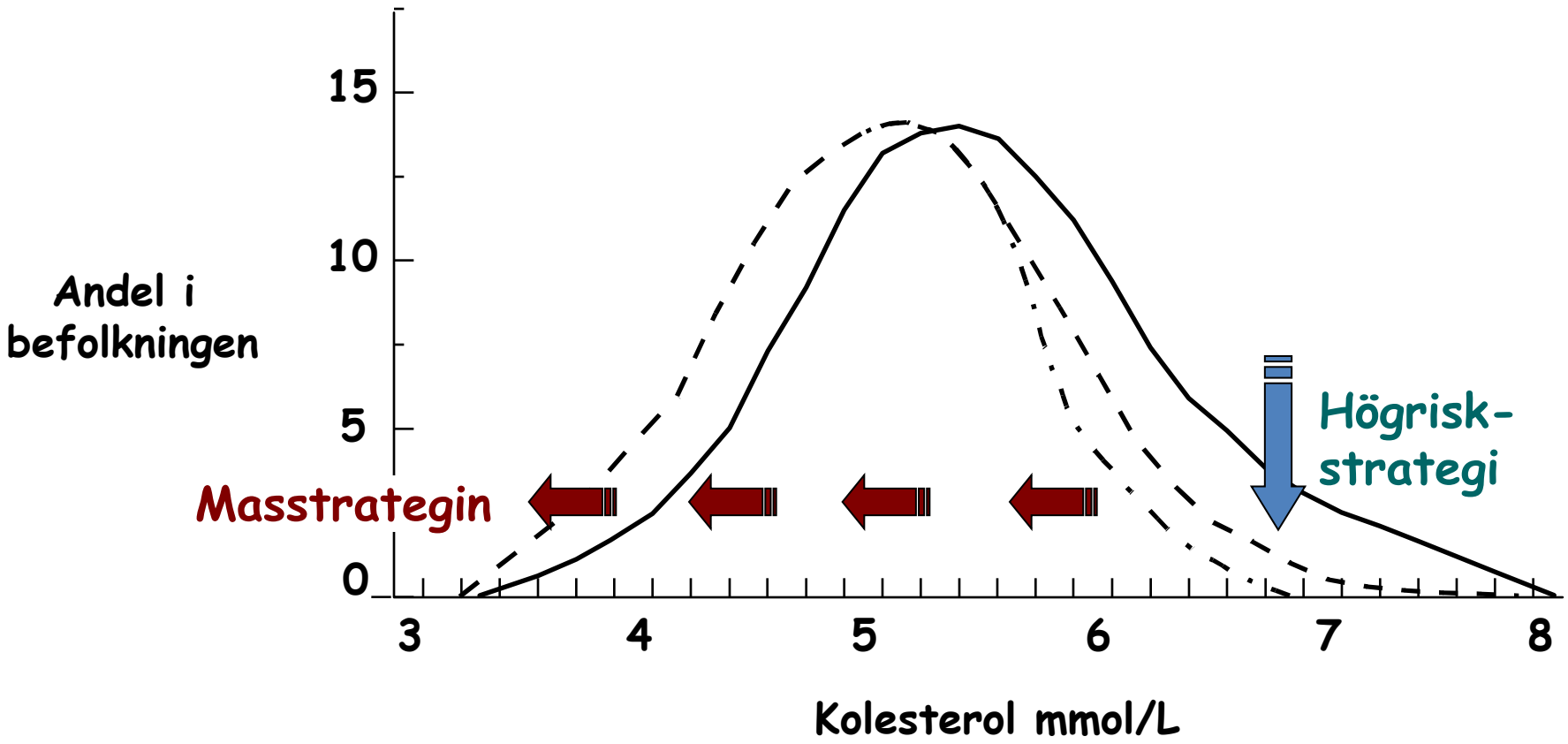

Antal hälsoundersökningar och antal deltagare

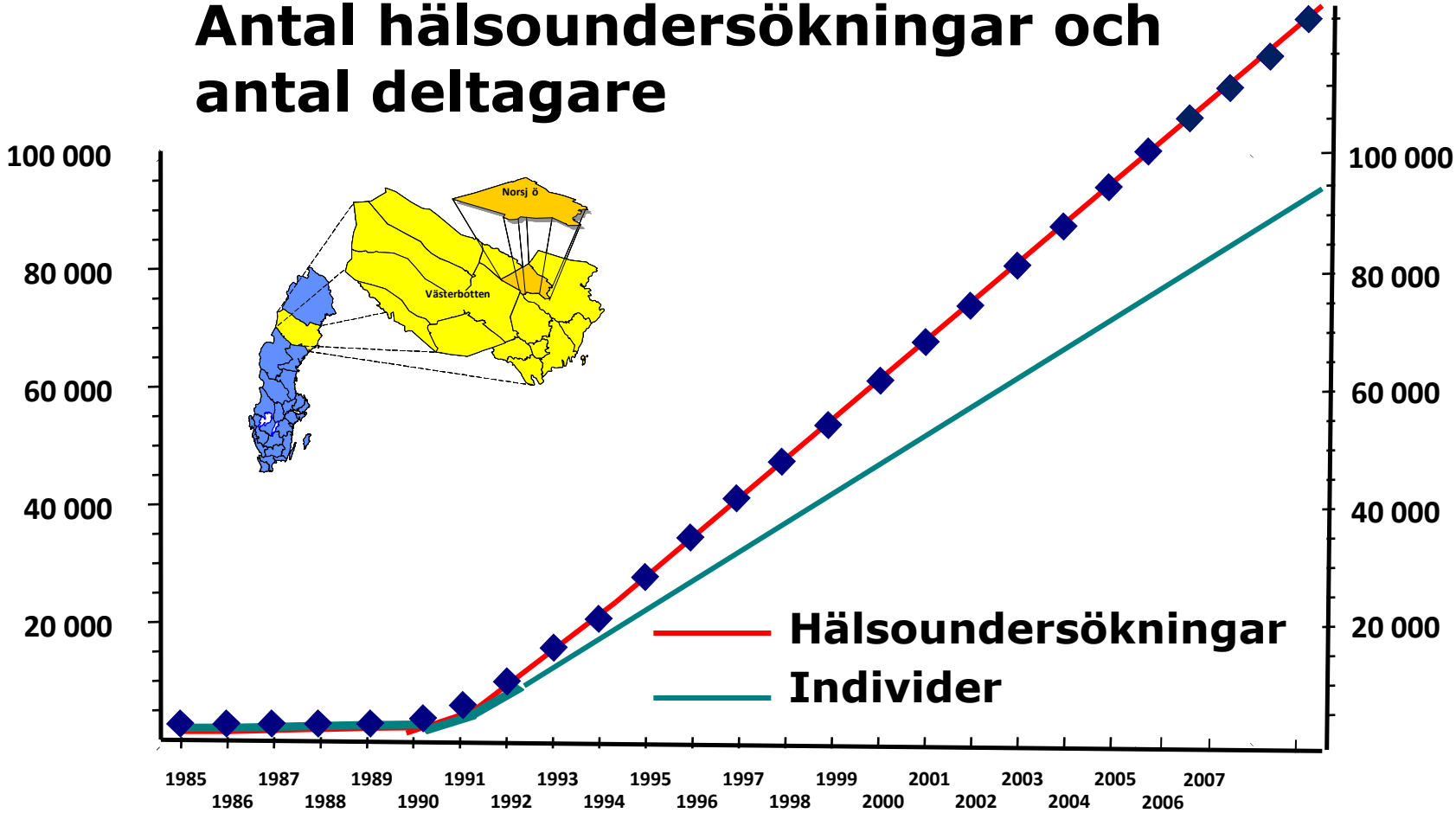

Norsjö
Lycksele
Vindeln
Umeå
Sorsele
Bjurholm
Nordmaling
Vännäs
Robertsfors
Storuman
Vilhelmina
Skellefteå
Malå
Dorotea
Åsele

UMEÅ UNIVERSITET

Hälsoundersökningen

- Mätvärden: BMI, midja, blodtryck, blodfetter, sockerbelastning
- Frågeformulär om hälsa, livskvalitet, socioekonomisk situation, stress, arbete, levnadsvanor
- Blodprov till biobank för framtida forskning

- INDIVIDUELLT HÄLSOSAMTAL

Alla länsbor vid 40, 50 och 60 års ålder

UMEÅ UNIVERSITET

VÄRLDENS BÄSTA Hälsa 2020

Hälsosamtal MI

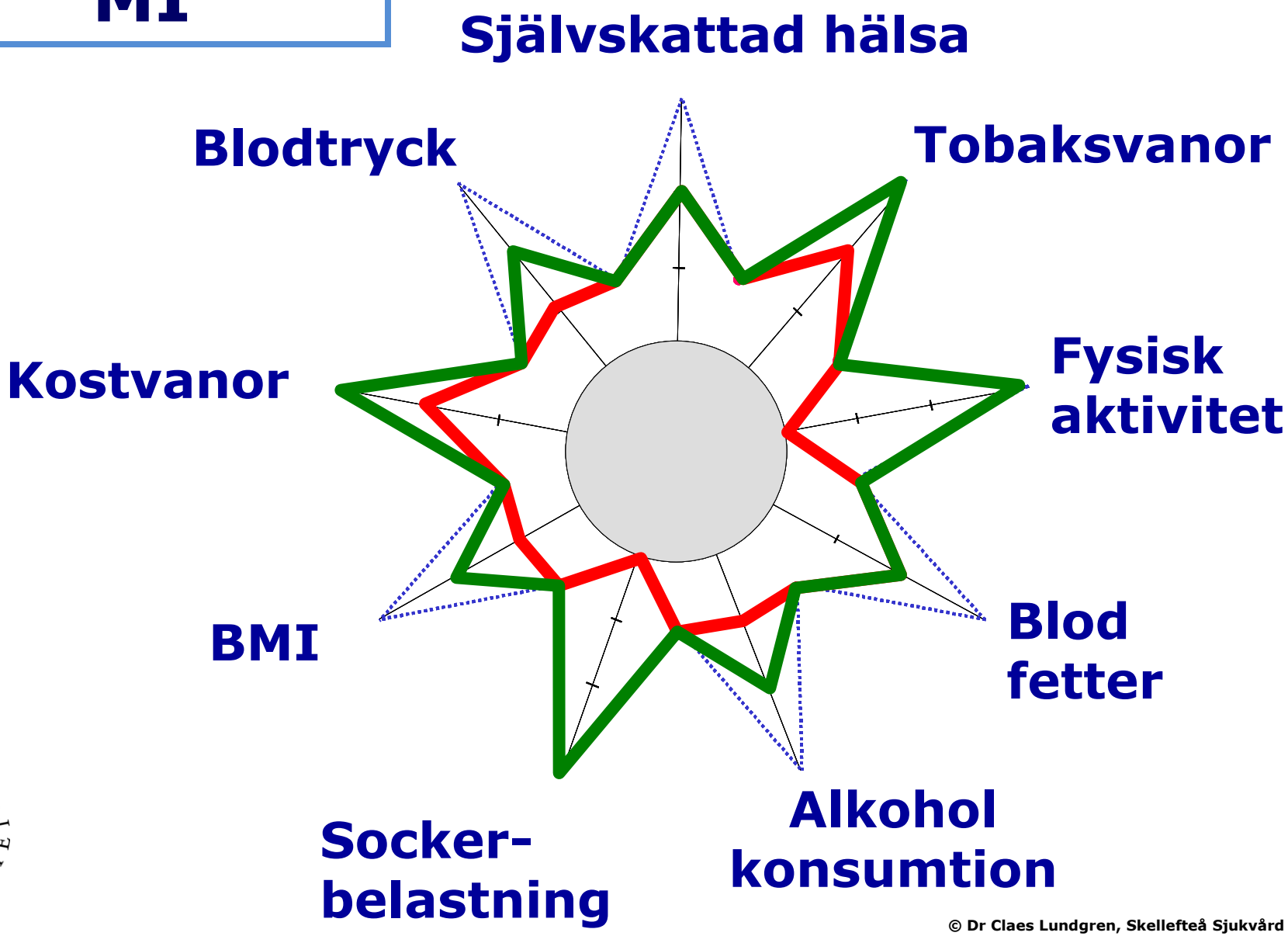

© Dr Claes Lundgren, Skellefteå Sjukvård

Samvariationen mellan riskfaktorbelastning och självskattad hälsa avseende risken för hjärtinfarkt

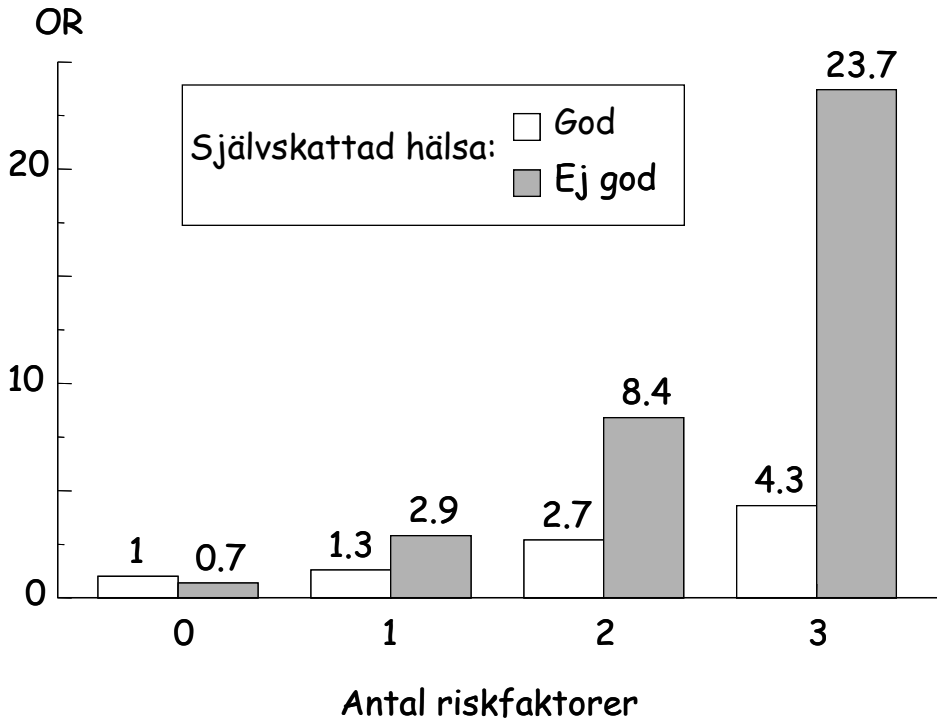

Riskfaktorer:
rökning,
högt blodtryck,
kolesterol >6.5 mmol/l

Weinehall, L et al. JIM 1998; 243: 99-107

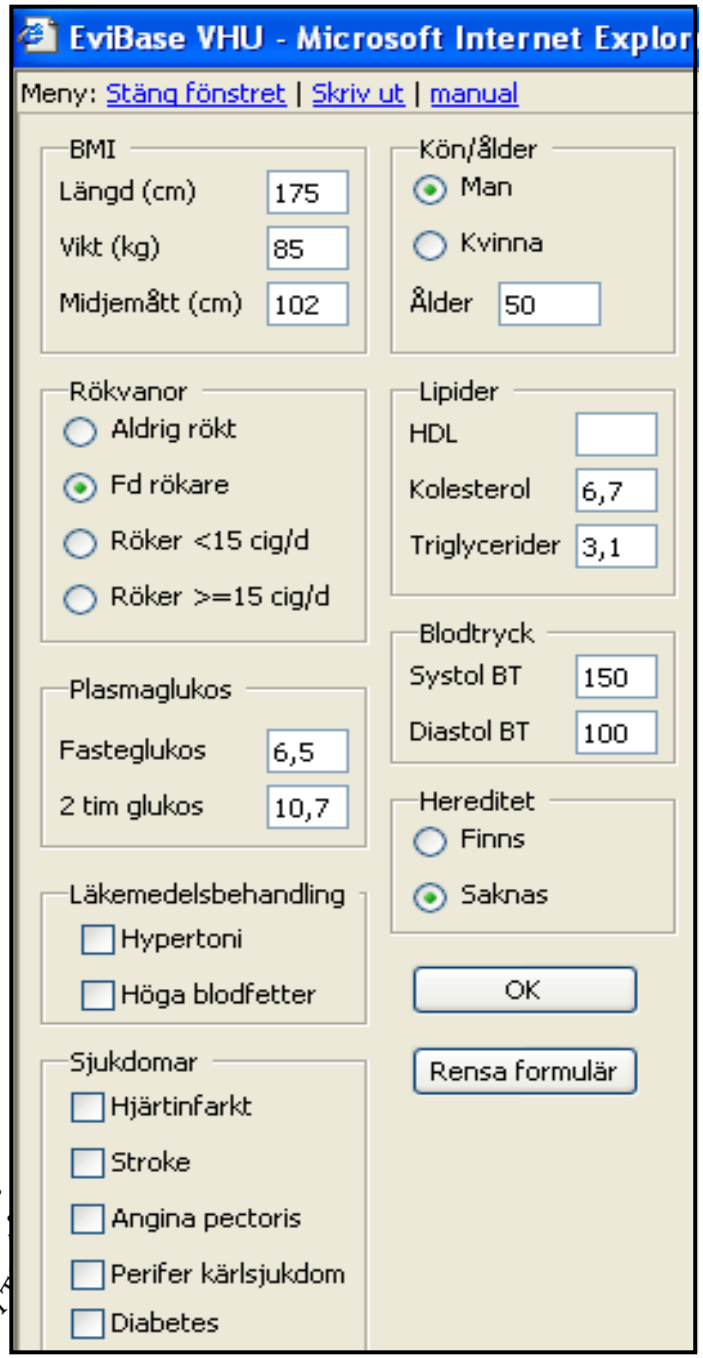

EviBase Underlättar multifaktoriell riskfaktor-bedömning

Datoriserat beslutsstöd

UMEÅ UNIVERSITET

VÄRLDENS BÄSTA Hälsa 2020

Fortbildnin

Fortbildning

Fortbildning

Fortbildning

Fortbildning

Västerbottes Läns Landsting

Politikerna, finansiering

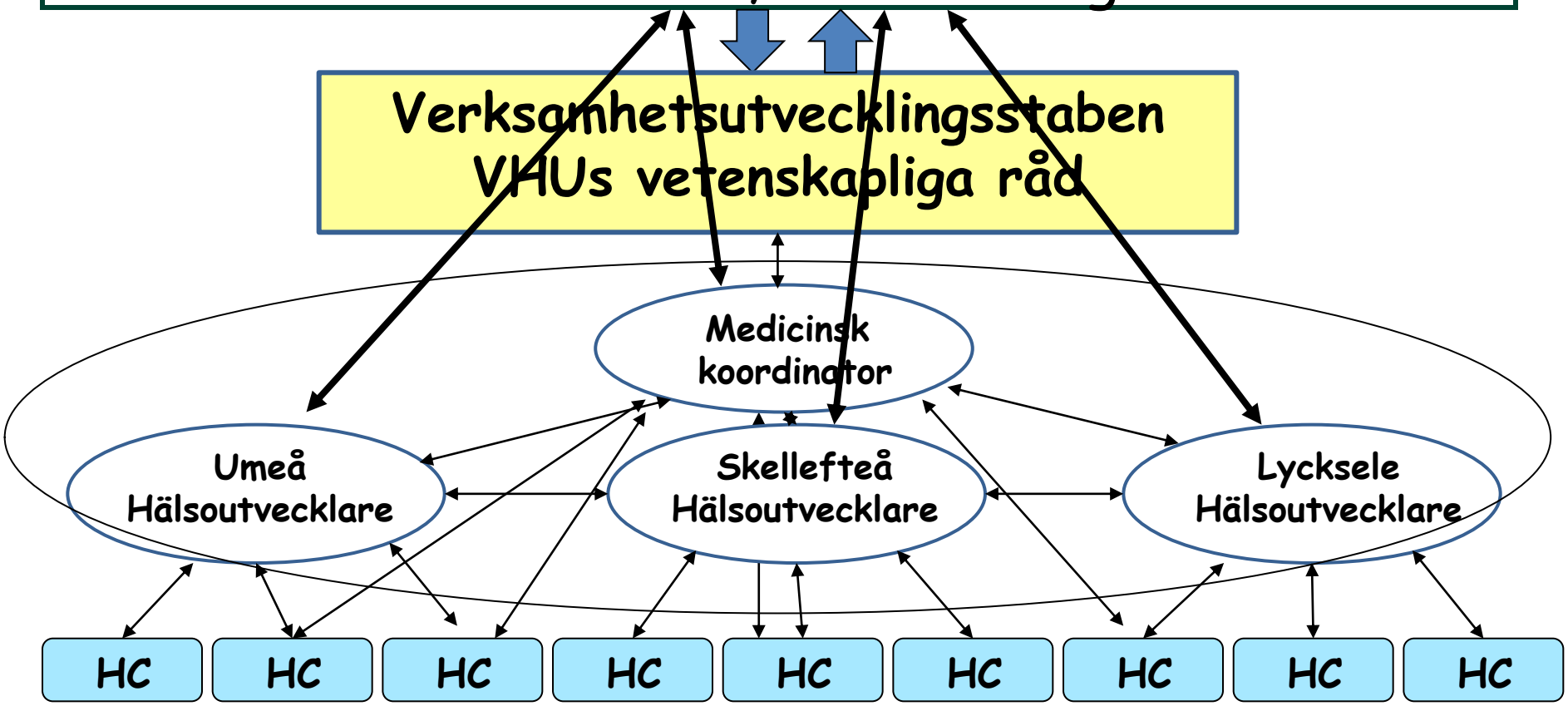

Är det möjligt att långsiktigt påverka riskfaktorer för hjärt-kärlsjukdomar i befolkningen?

Vilka drar i så fall störst nytta av programmet?

Norsjö: Vad har påverkat dig...

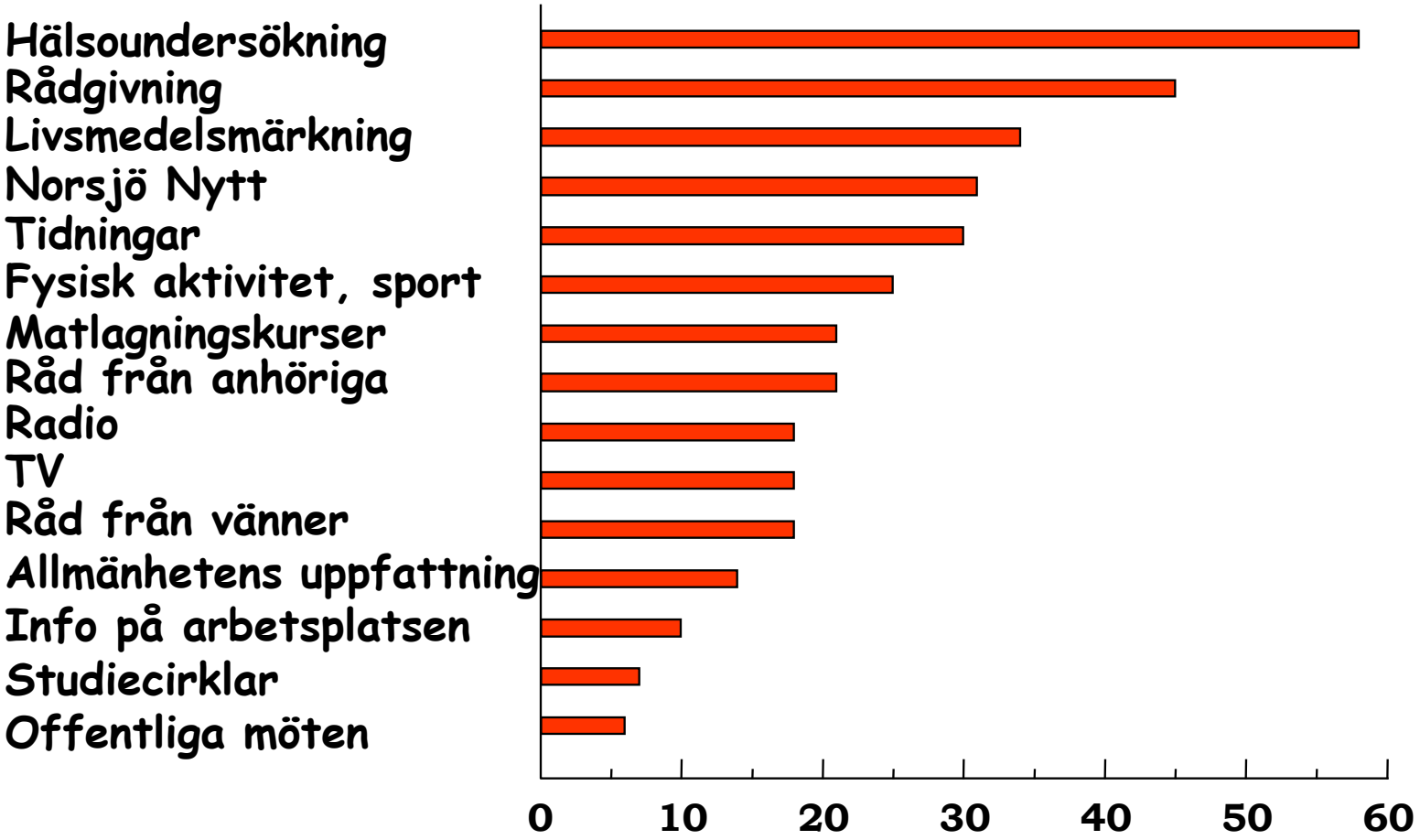

Procent som angett påverkats "mycket " och "väldigt mycket"

Quasi-experimentell design..

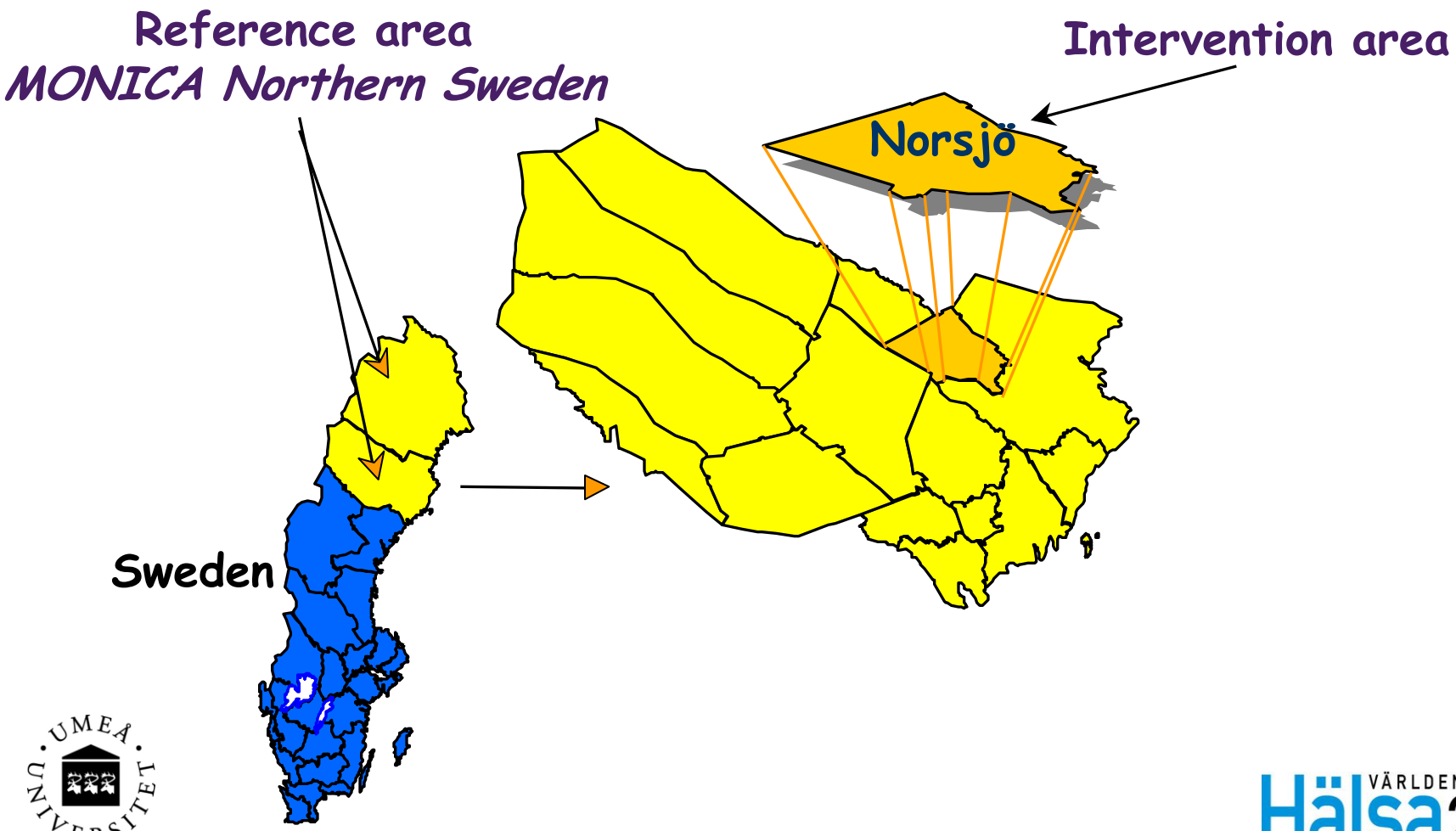

UMEÅ UNIVERSITET

VÄRLDENS BÄSTA Hälsa 2020

Vad hände ?

Hyper-kolesterolemi

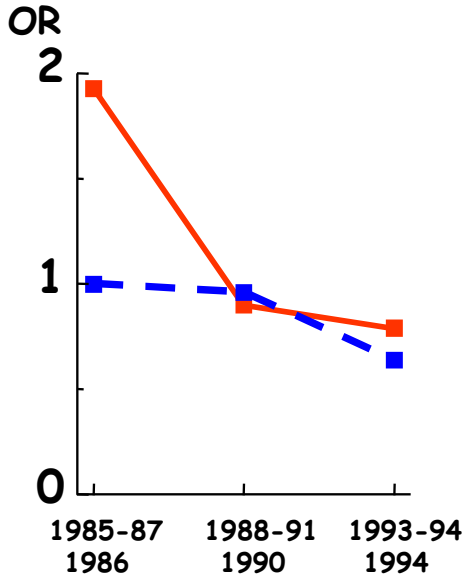

Hypertoni

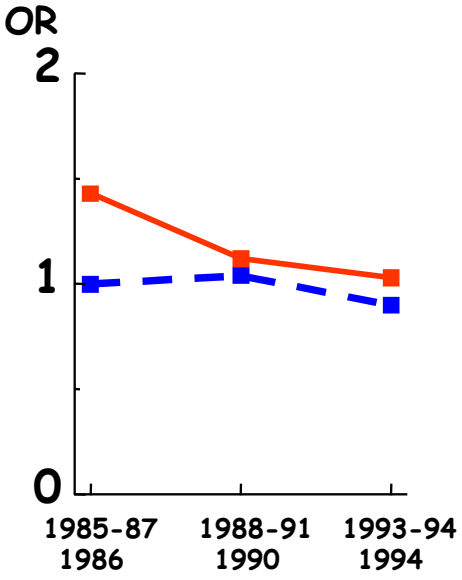

Rökning

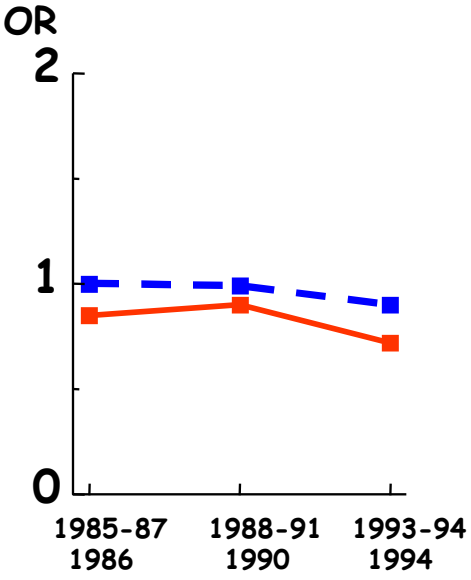

Norsjö - Interventionsområde

MONICA - Referensområde

Risk att dö i hjärtinfarkt…..

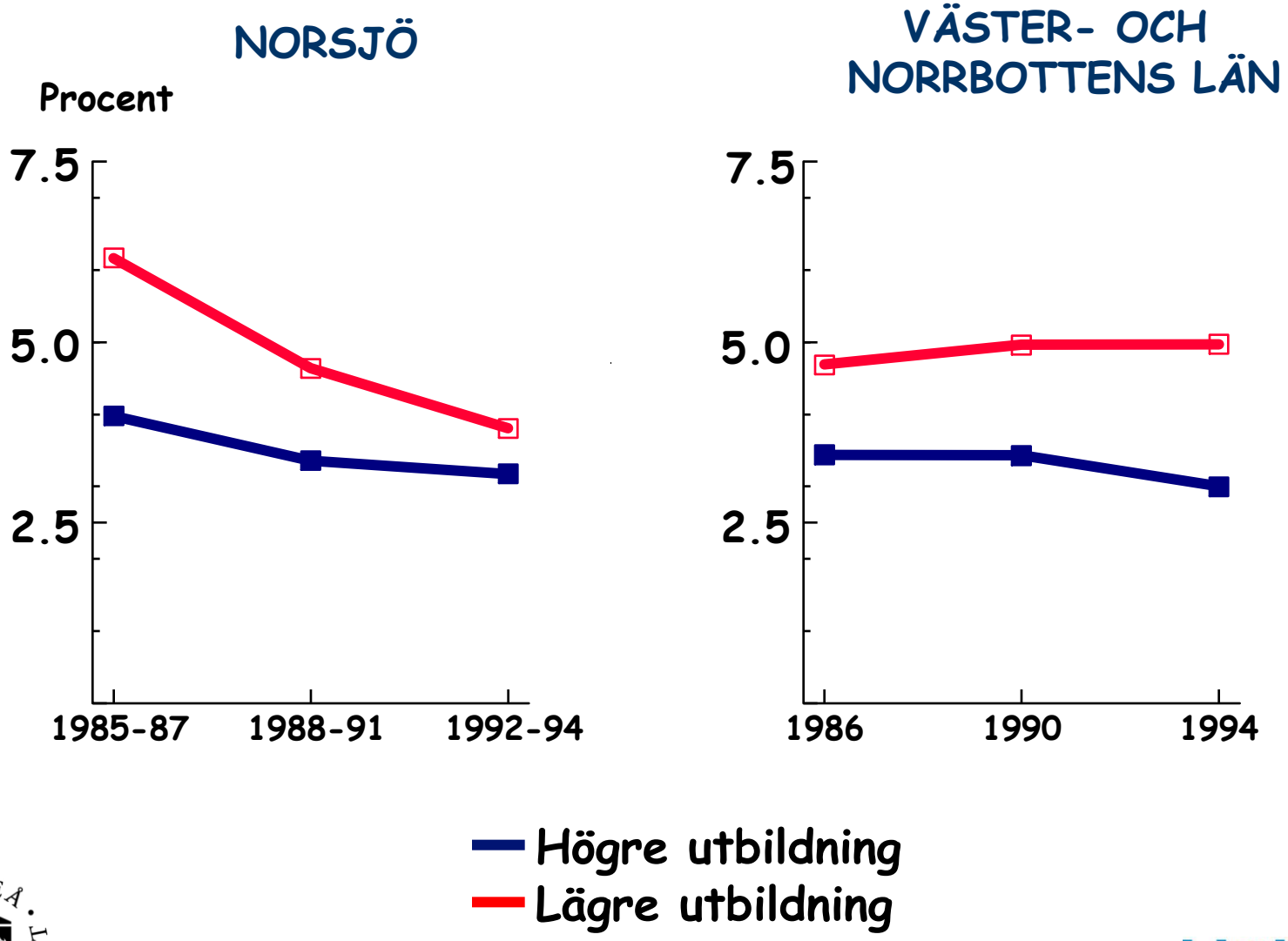

HUR HAR DET SETT UT NÄR MAN DELTAR I VHU?

Medelvärde BMI hos män, åldersjusterat

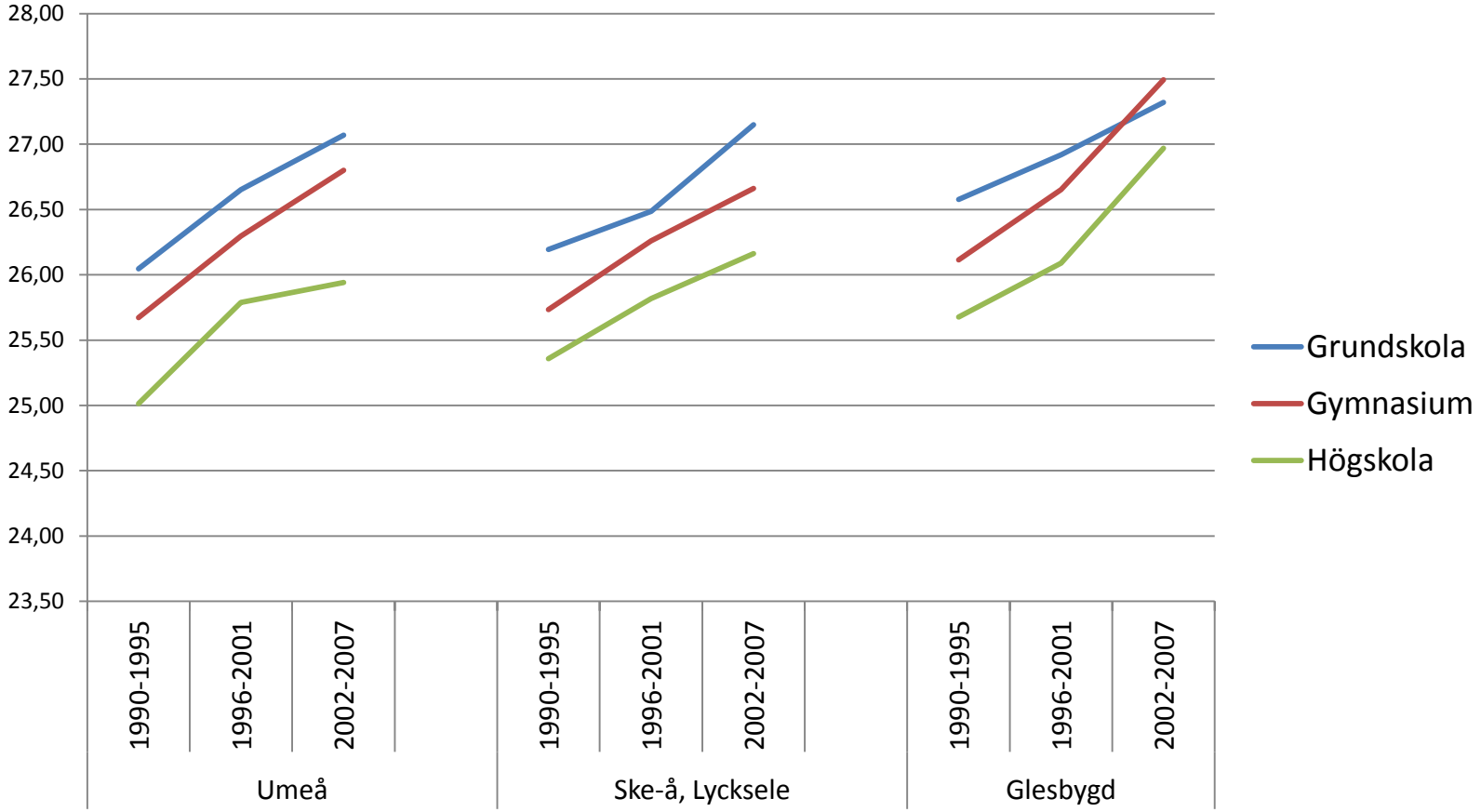

Förekomst av diabetes i VHU

bland män oh kvinnor efter ålders– och utbildningsgrupp

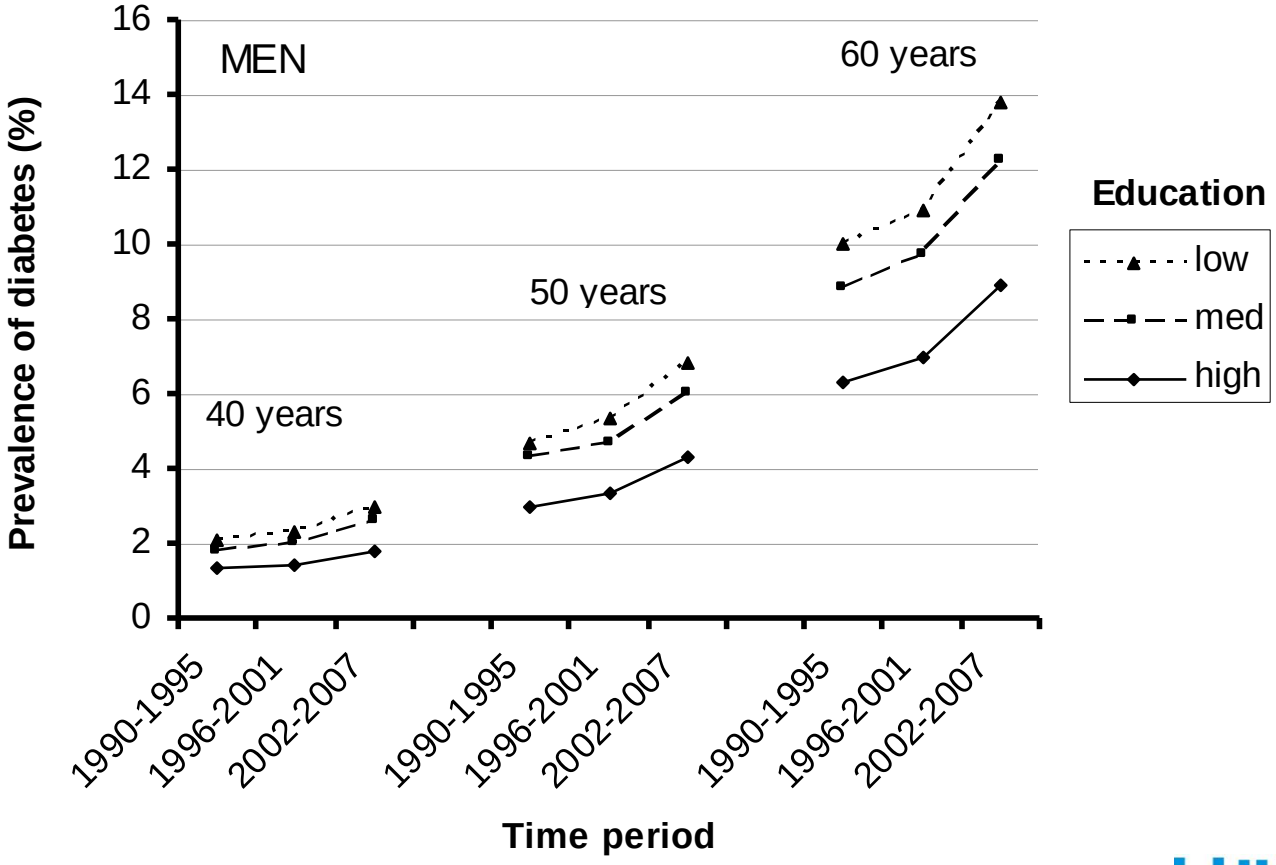

B Lindahl, H Stenlund,
M Norberg

Rökare, åldersjusterat – Länet

Ju kortare utbildning desto mer rökning

Män

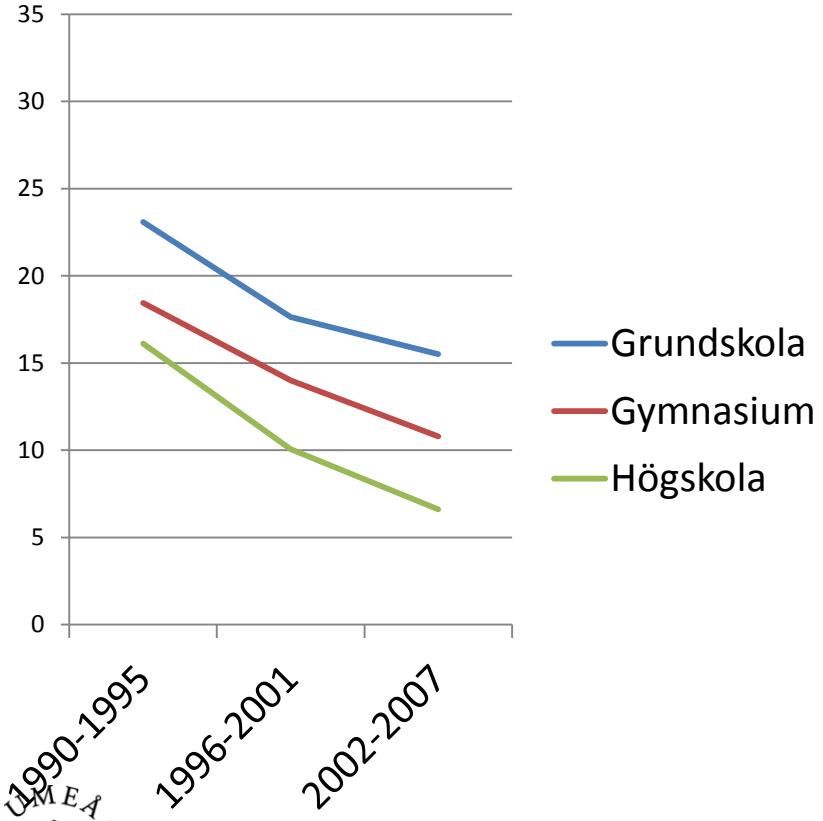

Kvinnor

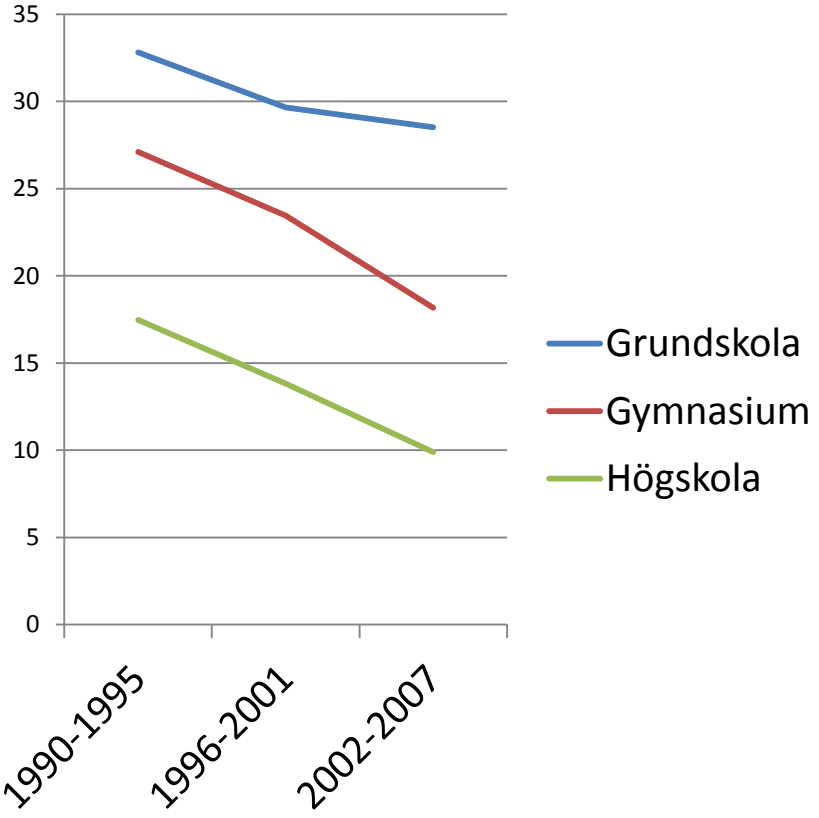

Obs blandbruk dessutom!

VHU 70
Glesbygd:Tre Älvar 2008
Tätort: Erikslid 2010

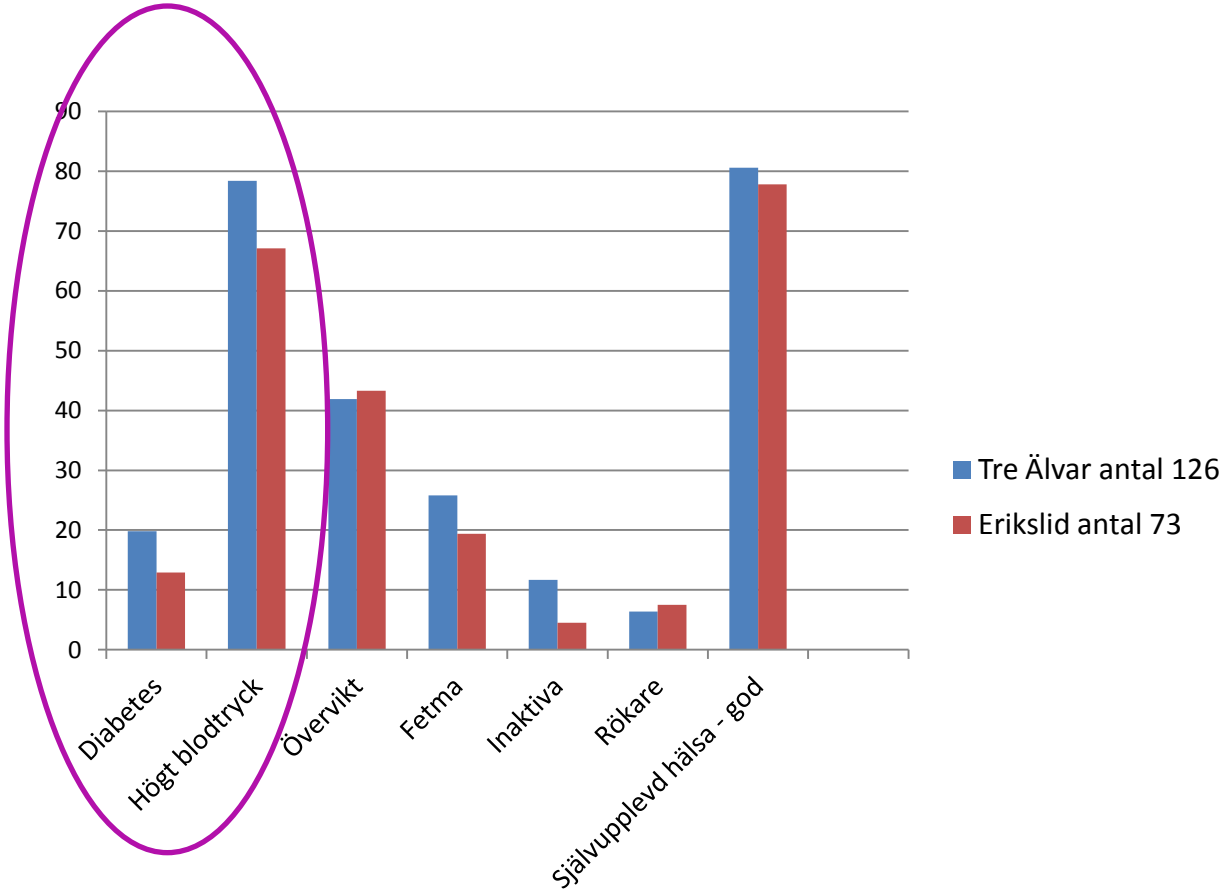

Antal deltagare och icke-deltagare i VHU 1990-2006

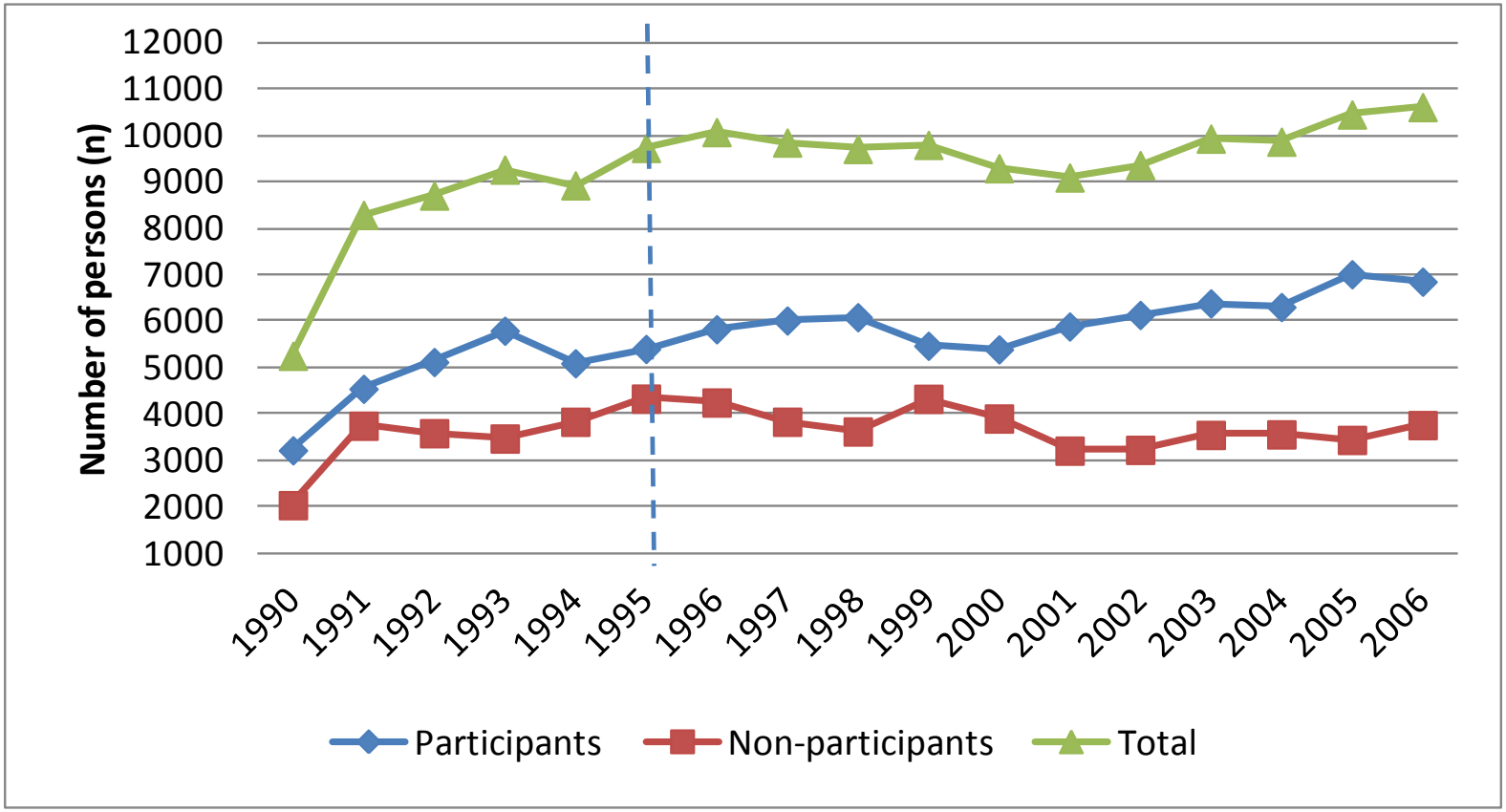

Andel deltagare i olika åldrar

Män

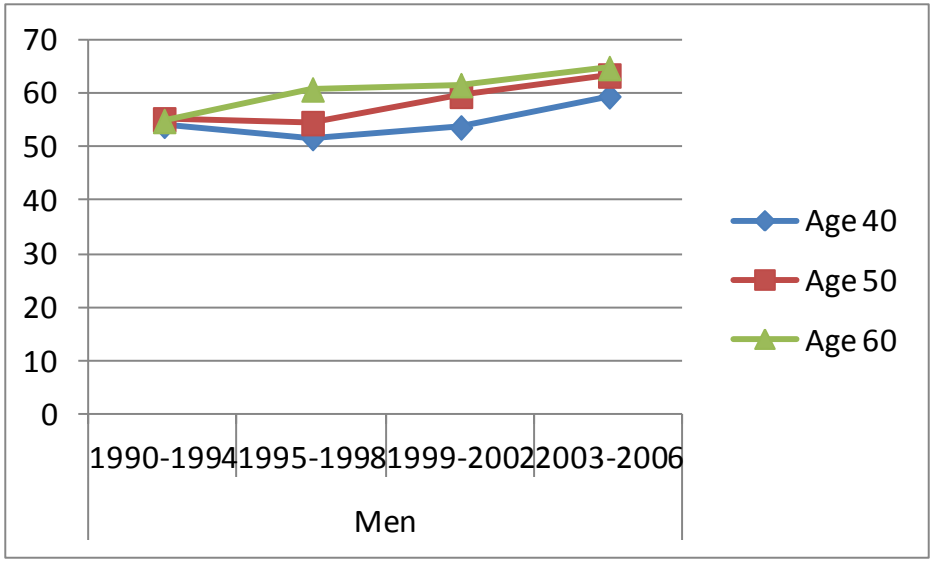

Kvinnor

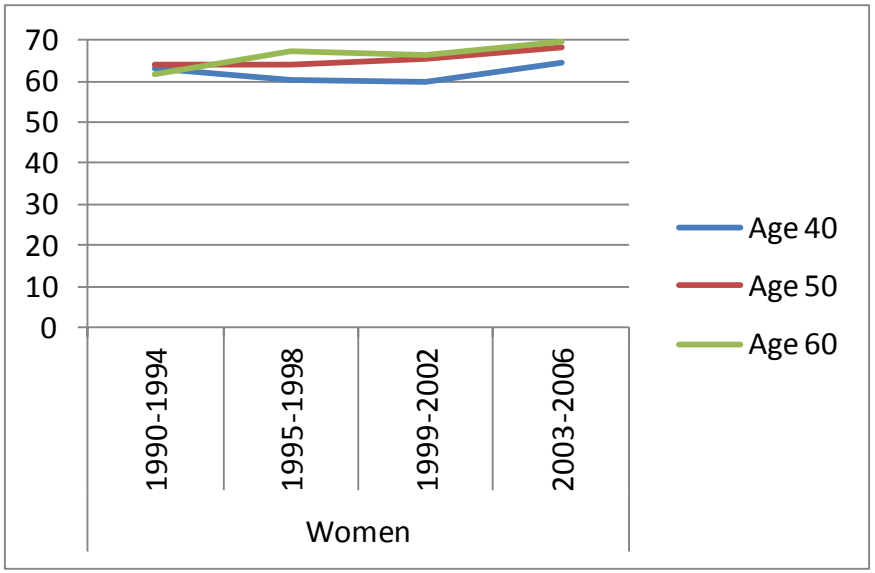

UMEÅ UNIVERSITET

VÄRLDENS BÄSTA Hälsa 2020

Andel deltagare i olika utbildningsgrupper

Män

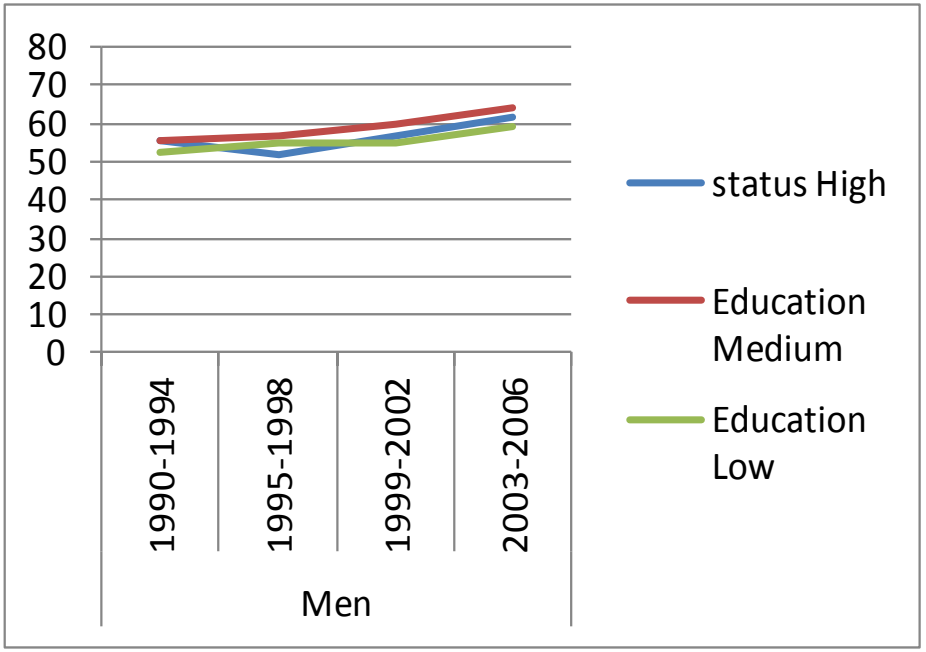

Kvinnor

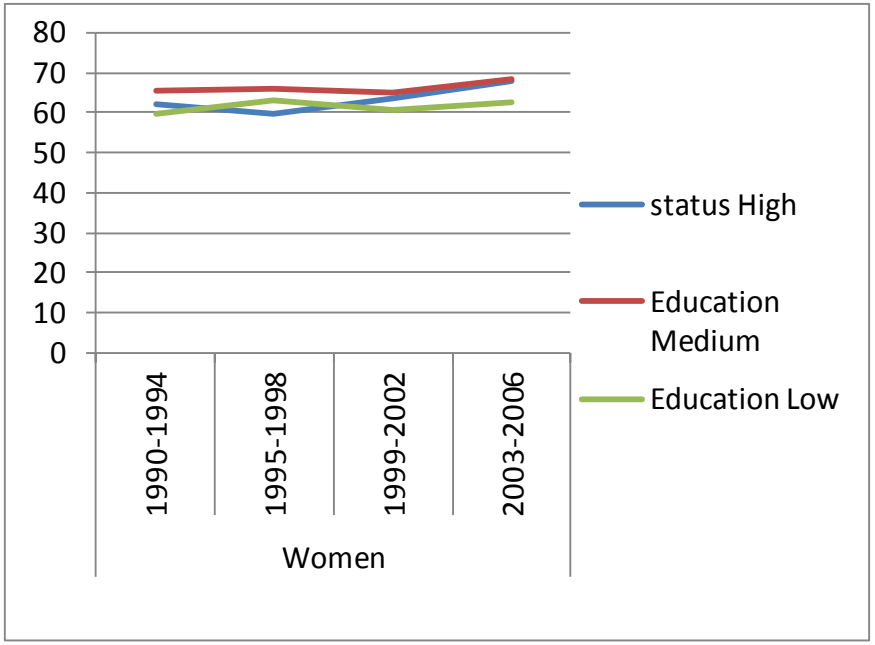

UMEÅ UNIVERSITET

VÄRLDENS BÄSTA Hälsa 2020

Andel deltagare i olika inkomstgrupper

Män

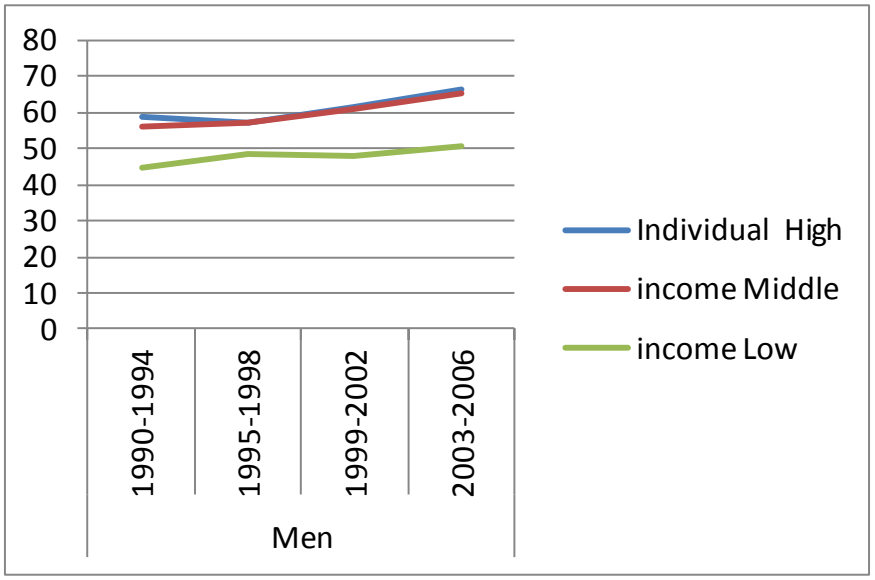

Kvinnor

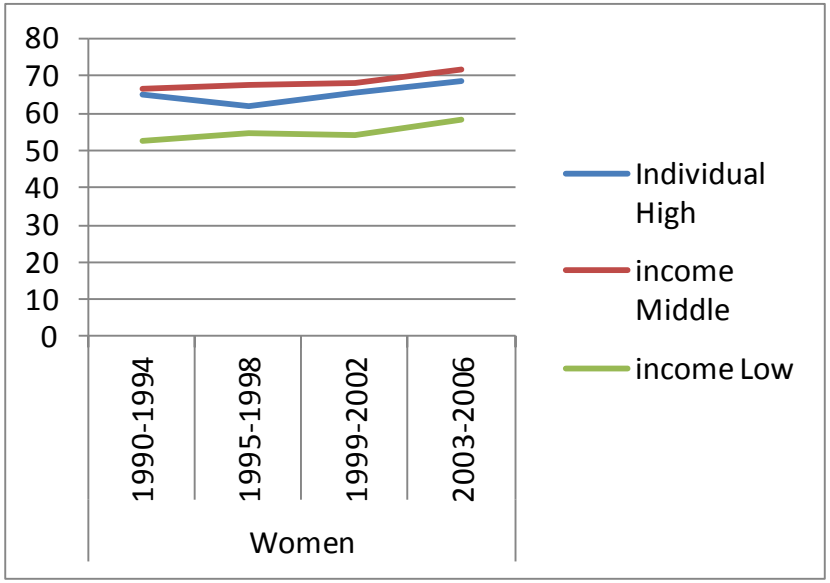

UMEÅ UNIVERSITET

VÄRLDENS BÄSTA Hälsa 2020

Andel deltagare i tätort och glesbygd

Män

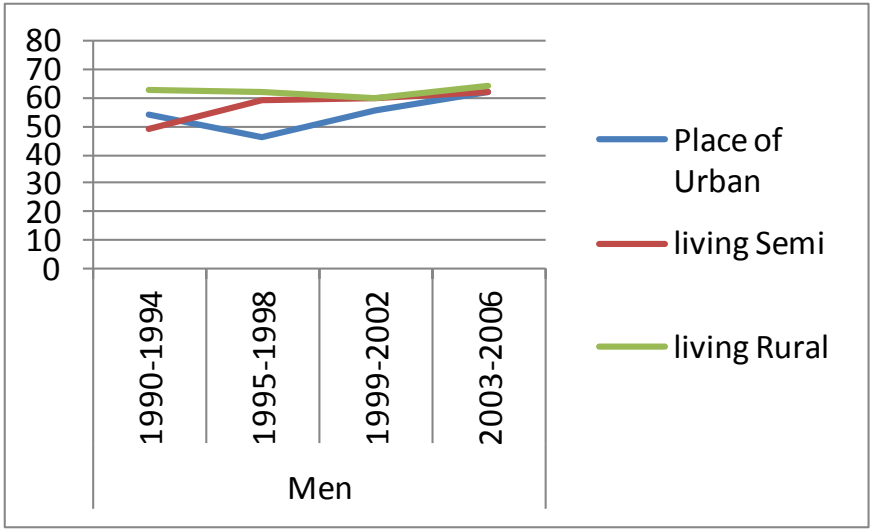

Kvinnor

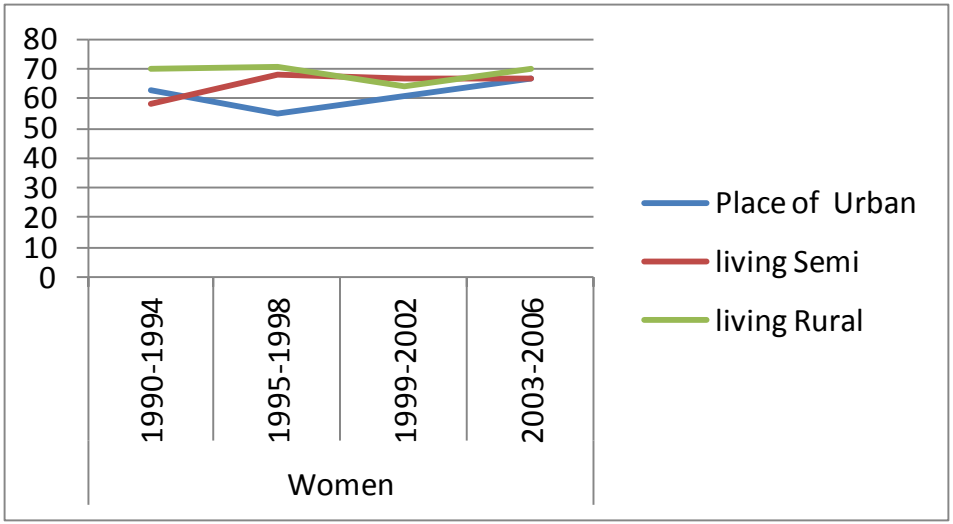

UMEÅ UNIVERSITET

VÄRLDENS BÄSTA Hälsa 2020

Kan man se någon effekt av VHU?

Ja, skillnaden i dödlighet beroende på socioekonomisk position (utbildning och inkomst) utjämnas.

Gruppen som ur socioekonomiskt perspektiv vunnit mest av att delta i VHU är gruppen med kort utbildning och låg inkomst

Tack för att ni lyssnat